

W numerze: Redakcja „Primo” obejrzała koncert solidarności z Ukrainą ▪ Świątecznie w SP 41 przed Wielkanocą ▪ Kaszubski pokłon feretronów ▪ Zespół redakcyjny „Primo” spotkał się z pisarką i dziennikarką oraz ratownikiem górskim ▪ „Warto mówić o tym, co uważamy za słuszne, nawet jeśli wydaje się, że przyjdzie nam za to zapłacić wysoką cenę”. Anita Sarkeesian ▪ Klasy 6a, 7a i 7b w Teatrze Współczesnym w Krakowie ▪ Chrońmy naszą planetę, jedyną zdatną do życia ▪ Prelekcje, pokazy i tańce oraz smaczne przekąski i desery z okazji Szkolnego Dnia Zdrowia ▪ O drugiej na świecie konstytucji w 231. rocznicę jej uchwalenia ▪ Życzymy ósmoklasistom powodzenia na egzaminie!

Na scenie wystąpili wykładowcy, studenci i absolwenci Aktorskiej SPOT i tancerze ze Szkoły Choreografii wraz z zaproszonymi ukraińskimi i polskimi artystami. Zaśpiewali refleksyjne utwory, jak „Wiem, że jesteś tam”, „Wznies serce nad zło”, „Wracam do domu”, „Nauczmy się żyć obok siebie”, „Moja i twoja nadzieja”, „Arahja”, „Modlitwa”, „Dziwny jest ten świat” i „Mamo, tyś płakała”. Szczególnie poruszająco wybrzmiał ten ostatni, zwłaszcza kiedy mała dziewczynka śpiewała solo: „Mamo, tyś płakała / Oczy tyś miała szerokie / Czy cię znowu skrzywdził ktoś? / Oni cios zadali / Ludzie ze stali / Patrzą ci w oczy / Gdy mówisz „dość” / Krzyk mój to za mało / Zabierz mnie, mamo / Gdzieś tam daleko / Daleko stąd” (tę przejmującą pieśń napisała Sanah w geście solidarności z bohaterko walczącymi Ukraińcami i cierpiącą ludnością cywilną; premiera 7 marca, dochód ze sprzedaży singla w całości został przeznaczony na pomoc dla ukraińskich dzieci poszkodowanych w czasie wojny).

Redakcja „Primo” obejrzała koncert solidarności z Ukrainą

26 marca członkowie redakcji „Primo” obejrzała live streaming koncertu charytatywnego zatytułowanego „Krakowskie Szkoły Artystyczne dla Ukrainy”, zorganizowanego w ramach Cracow Fashion Week 2022.



Koncert charytatywny KSA

screen K. Tokarz



Koncert KSA

screen K. Tokarz

Wzruszających momentów było też wiele, gdy tancerze w swoich choreografiach opowiadali trudne historie ludzi uwikłanych w konflikty zbrojne albo gdy na scenę wchodziły dzieci pochodzące z Ukrainy i Polski, by zaprezentować repliki ukraińskich strojów historycznych i stroje ludowe, uszyte przez studentów Szkoły Artystycznego Projektowania Ubioru.

Podczas koncertu organizatorzy we współpracy z Caritas Archidiecezji Krakowskiej przeprowadzili zbiórkę pieniędzy na rzecz ofiar militarnej inwazji Rosji na Ukrainę.

Krystyna Tokarz



Koncert charytatywny KSA screen K. Tokarz



Koncert charytatywny KSA screen K. Tokarz



Koncert charytatywny KSA screen K. Tokarz



Koncert charytatywny KSA screen K. Tokarz

Świątecznie w SP 41 przed Wielkanocą

Po dwóch kolejnych latach szkolnego świętowania z okazji Wielkanocy tylko w formie zdalnej wreszcie mogliśmy zrobić to tradycyjnie.

Zaczął się już 13 kwietnia od obdarowywania wszystkich uczniów czekoladowymi jajeczkami przez szkolnych samorządowców (brawo za ten słodki pomysł). Przedstawicielki Samorządu Uczniowskiego SP 41 z kwiatami we włosach lub zajęczymi uszami wchodziły do kolejnych pracowni, aby uczącym się w nich klasom umilić naukę i życzyć wesołych świąt.

Następnego dnia wszystkie zespoły klasowe w swoich salach lekcyjnych z wielką radością usiadły przy bogato zastawionych smakołykami stołach, by ucztować w gronie rówieśników. Widać było, że tego uczniom bardzo brakowało i z niecierpliwością na to tak długo czekali.

Wcześniej odbyły się uroczyste apele. Podczas pierwszego w sali gimnastycznej zgromadziły się klasy 1-3 oraz zaproszone dzieci z pobliskiego przedszkola, by obejrzeć ciekawe przedstawienie, w którym zaprezentowano tradycje wielkanocne. W drugim natomiast uczestniczyły klasy 4-8 i zobaczyły występ czwartoklasistów i siódmoklasistów dotyczący tej samej tematyki. Publiczność nagrodziła występujących gromkimi oklaskami.

Tego dnia oczywiście były też serdeczne życzenia świąteczne, również w języku uczących się w naszej szkole dzieci z Ukrainy, dla których na pewno były to najtrudniejsze i najsmutniejsze święta w życiu, bo w cieniu toczącej się w ich ojczyźnie od blisko dziesięciu tygodni okrutnej wojny i z dala od ojców, dorosłych braci, dziadków, członków dalszej rodziny oraz rówieśników.

Arleta Rozumek



Wielkanoc 2022

fot. A. Tekiela



Wielkanoc 2022

fot. A. Tekiela



Wielkanoc 2022

fot. A. Tekiela



Wielkanoc 2022

fot. Z.Gramont



Wielkanoc 2022

fot. Z.Gramont



Wielkanoc 2022 fot. Z.Gramont



Wielkanoc 2022 fot. Z.Gramont



Wielkanoc 2022 fot. Z.Gramont

Kaszubski pokłon feretronów

Polskie tradycje świąteczne są niezwykle bogate (różnią się między sobą w zależności od regionu), na przykład wielkanocne kojarzą się zwykle z pisankami, barankami, koszyczkami ze święconką czy ze śmigusem-dyngusem. Niedawno poczytałam trochę o nietypowych zwyczajach. Najbardziej zaskoczył mnie kaszubski pokłon feretronów, czasem nazywany tańcem feretronów. Niesamowity ceremoniał, dla niektórych nawet szokujący.

Mieszkańcy Kaszub w czasie katolickich procesji czy pielgrzymek do sanktuariów, między innymi w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego, przy akompaniamencie orkiestry energicznie bujają we wszystkich kierunkach feretronami, czyli noszonymi na drążkach figurami lub obrazami przedstawiającymi z przodu i z tyłu postacie świętych. Cztery osoby, nazywane obraźnikami (zawsze w jednolitych strojach), rytmicznie potrząsają feretronami według ustalonego porządku (obowiązkowymi motywami są znak krzyża i pokłon, pozostałe ruchy mogą być dowolne). Obraźnikami są zarówno mężczyźni, jak i kobiety.

Wykonanie ustalonej sekwencji ruchów wymaga od obraźników nie tylko dbałości o synchronię, ale też siły, bo feretrony ważą kilkadziesiąt kilogramów. Kaszubi tym pokłonem wyrażają wielki hołd Bogu oraz mijanym przydrożnym krzyżom, kapliczkom czy ołtarzom.

Zofia Gramont



Pokłon feretronu

fot. z parafiiawwrzynca.pl

Zespół redakcyjny „Primo” spotkał się z pisarką i dziennikarką oraz ratownikiem górskim

22 i 23 kwietnia, późnym popołudniem, członkowie redakcji szkolnego e-miesięcznika wzięli udział w spotkaniach autorskich online z pisarką Anną Kamińską, dziennikarką i pisarką Beatą Sabałą-Zielińską oraz ratownikiem górskim Tomaszem Wojciechowskim, które poprowadził Łukasz Wojtusik, dziennikarz Radia RMF Classic i Radia TOK FM (pierwsze razem z Marcinem Wilkiem, dziennikarzem, publicystą, krytykiem literackim i tłumaczem).

Uczestnicy mogli zadawać pytania na internetowym czacie. Goście bardzo chętnie odpowiadali.

Oba wydarzenia odbyły się w ramach 21. Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”, organizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Krakowie.

Autorki zdradziły źródła inspiracji i kulisy powstawania książek, którymi zachwycają się nie tylko czytelnicy, ale i krytycy literaccy. Przedstawiły niezwykle bohaterki i niezwykłych bohaterów swoich książek, a więc ludzi, którzy zapisali się w pamięci pokoleń, odważnych, fascynujących, oddanych swojej pasji. Beata Sabała-Zielińska zapowiedziała premierę (14 czerwca) kolejnej publikacji „TOPR. Tatrzańska przygoda Zosi i Franka”, tym razem adresowanej do dzieci w wieku 9-12 lat.

Bardzo interesująco o swojej pracy opowiadał Tomasz Wojciechowski, ratownik zawodowy z Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego z centralą w Zakopanem. Przypomniał on najtrudniejsze górskie akcje ratownicze, również te z udziałem dronów i śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Podkreślił, jak ważne jest właściwe przygotowanie i rozsądek turystów, bo góry nie wybaczą ani brawury, ani bezmyślności, ani niewiedzy.



Spotkanie z Anną Kamińską screen K. Tokarz



Spotkanie z B. Sabałą-Zielińską screen K. Tokarz

Anna Kamińska to laureatka wielu nagród literackich, autorka bestsellerowych książek: „Wanda. Opowieść o sile życia i śmierci. Historia Wandy Rutkiewicz”, „Halina. Dziś już nie ma takich kobiet. Opowieść o himalaistce Halinie Krüger-Syrokomskiej”, „Simona. Opowieść o niezwykłym życiu Simony Kossak”, „Kotański. Bóg Ojciec. Konfrontacja. Opowieść o legendarnym twórcy Monaru”, „Odnalezieni. Prawdziwe historie adoptowanych”, „Białowieża szeptem. Historie z Puszczy Białowieskiej”.

Beata Sabała-Zielińska jest dziennikarką radiową, prowadzącą zajęcia w Instytucie Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, opiekunką redakcji Radia UJOT FM (internetowe radio studentów UJ), autorką książek, jak „TOPR. Żeby inni mogli przeżyć”, „TOPR 2. Nie każdy wróci”, „Pięć Stawów. Dom bez adresu”, „Jak wysoko sięga miłość? Życie po Broad Peak. Rozmowa z Ewą Berbeką”, „Radio-aktywna Sabała, czyli jak zostałam głosem z Zakopanego”.

Krystyna Tokarz



Książki Anny Kamińskiej

foto. K. Tokarz



Książki Beaty Sabala-Zielińskiej

foto. K. Tokarz

„Warto mówić o tym, co uważamy za słuszne, nawet jeśli wydaje się, że przyjdzie nam za to zapłacić wysoką cenę”. Anita Sarkeesian

Anita Sarkeesian, znana kanadyjsko-amerykańska dziennikarka i krytyczka mediów, powiedziała: „Warto mówić o tym, co uważamy za słuszne, nawet jeśli wydaje się, że przyjdzie nam za to zapłacić wysoką cenę”. O czym sama postanowiła publicznie wypowiedzieć się, narażając się na złośliwą krytykę i internetowy hejt?

Jako miłośniczka gier wideo Anita Sarkeesian zauważyła, że bardzo mało jest w nich bohaterek, a jeśli już pojawiają się, nigdy nie są to mądre i silne kobiety. Oglądając telewizję, doszła do przykrego wniosku, że mieszkańców Iraku, ojczystego kraju jej rodziców, zwykle przedstawia się jako ludzi złych, a ona przecież zna dobrych Irakijczyków. Kiedy zrozumiała, że świat w grach komputerowych i programach telewizyjnych jest nieprawdziwy, ale taki, jakim chcą go pokazać ci, którzy mają na to wpływ, założyła stronę internetową pod nazwą Feminist Frequency i opublikowała na niej serię filmików prezentujących jej punkt widzenia na temat zdominowanego przez mężczyzn świata gier wideo. Czy przyniosło to oczekiwany skutek? Owszem, dotarła w ten sposób do twórców i producentów gier i przekonała ich do tworzenia interesujących kobiecych postaci, sprawiła też, że wśród projektantów gier pojawiły się kobiety i znakomicie radzą sobie w tym zawodzie.

Nie uchroniła się przed ogromną falą hejtu, jaka ją zalała w tym czasie, ale dla niej liczył się tylko cel. Nie załamała się nawet wtedy, kiedy słyszała bądź czytała kierowane pod jej adresem groźby. Nadal walczy o prawa kobiet, zwłaszcza w kulturze popularnej. Elena Favilli opisała jej osiągnięcia w książce „Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek. 100 historii imigrantek, które zmieniły świat” (przeczytałam ją i gorąco polecam!).

Katarzyna Kuza



Okladka książki

foto. K. Kuza

Klasy 6a, 7a i 7b w Teatrze Współczesnym w Krakowie

27 kwietnia szóstoklasiści i siódmoklasiści obejrzeli w Teatrze Współczesnym w Krakowie skierowane do młodzieży przedstawienie „Mały Książę”, które jest autorską adaptacją powiastki filozoficznej Antoine’a de Saint-Exupéry’ego o tym samym tytule. Odkryli głębię tej pięknej poetyckiej opowieści (lektura obowiązkowa), śledząc uważnie przeplatające się wątki realistyczny, baśniowy i filozoficzny, zaprezentowane przez aktorów w bogatej multimedialnej oprawie scenicznej, z interakcjami z publicznością i ze sporą dozą humoru. Uczniowie byli pod wielkim wrażeniem tej sztuki i burzliwymi oklaskami nagradzali aktorów.

Towarzyszyli tytułowemu bohaterowi (w tej roli Bartosz Jarzymowski) w czasie jego niezwyklej podróży i wraz z nim starali się zrozumieć motywy postępowania dorosłych oraz ich sposób postrzegania otaczającej ich rzeczywistości.

Utwierdzili się w przekonaniu, że nikt nie powinien być sam i żyć tylko dla siebie, lecz otaczać się ludźmi, których będzie kochał z wzajemnością i przyjaźnił się z nimi, bo tylko wtedy może czuć się potrzebnym, spełnionym i szczęśliwym.

Dowiedzieli się, że warto na zawsze zachować dziecko w sobie, a zwłaszcza dziecięcą wrażliwość i ciekawość świata, bowiem to pozwoli cieszyć się każdym dniem i nie ulegać rutynie oraz monotonii codzienności.

Po spektaklu uczestniczyli w warsztatach teatralnych, które poprowadził Paweł Brandys, jeden z aktorów z obsady. Pod jego kierunkiem kilku uczniów wykonywało w dwóch grupach różne zadania aktorskie (chętnych było dużo więcej, ale zabrakło dla nich czasu). Pozostali przyglądali się temu i nie szczędzili braw. To była kolejna ważna lekcja z teorii teatru i jednocześnie świetna zabawa na scenie i na widowni.

Krystyna Tokarz



Warsztaty teatralne

fot. K. Tokarz



Warsztaty teatralne

fot. K. Tokarz

Chrońmy naszą planetę, jedyną zdatną do życia

Wielu krakowian włączyło się w działania mające uświadomić wszystkim mieszkańcom miasta, że obowiązkiem każdego człowieka jest chronić naszą planetę, która jest jedyną zdatną do życia. Innej nie mamy, więc musimy troszczyć się o Ziemię najlepiej, jak potrafimy.

22 kwietnia dzieci, młodzież i dorośli zbierali śmieci w czterech krakowskich dzielnicach. W ramach wdzięczności każdy sprzątający dostał sadzonki roślin balkonowych (petunie, surfinie i lobelie). Następnego dnia krakowianie uczestniczyli w licznych imprezach na alei Róż. Najmłodszy wzięli udział w grach, zabawach i konkursach („To się w ścieku nie mieści”, „Ekoludki”, „Ekogąsienice”, „Drugie życie słoika”).

Pozostali między innymi obejrżeli ekspozycję plenerowego muzeum sprzętu elektrycznego i elektronicznego, uczyli się, jak smacznie gotować bez marnowania produktów oraz poznali sposoby oszczędzania wody.

Od 25 do 29 kwietnia natomiast zbierane były elektroodpady w szkołach podstawowych. Chętne placówki mogły nie tylko pozbyć się zużytego i zajmującego miejsce sprzętu, ale jeszcze ukwiecić okna wielobarwnymi surfiniami, które otrzymały w zamian za elektrośmieci.

Wszystkie te wydarzenia odbyły się w ramach miejskiej kampanii „Kraków w dobrym klimacie”.

Katarzyna Kuza



Plakat

fot. z <https://www.krakow.pl>

Prelekcje, pokazy i tańce oraz smaczne przekąski i desery z okazji Szkolnego Dnia Zdrowia

28 kwietnia obchodziliśmy Szkolny Dzień Zdrowia, w organizację którego zaangażowani byli wszyscy obecni wtedy nauczyciele i uczniowie.

Kilka dni wcześniej odbył się quiz za pośrednictwem aplikacji Kahoot i konkurs literacko-plastyczny pod hasłem „Żyj zdrowo i bezpiecznie”, a także przydzielono poszczególnym klasom zadania: zespoły klasowe 1-6 miały przygotować smaczne i równocześnie zdrowe przekąski, a siódmoklasiści i ósmoklasiści – wystąpić na pokazie mody ekologicznej w zabawnych i oryginalnych kreacjach.

Nikt nie zawiódł, więc po nieco wyczerpujących tańcach w sali gimnastycznej, zapowiadanych jako Just Dance, i obejrzeniu prezentacji ekomodny należało udać się do holu na parterze budynku szkoły, gdzie na kilku stołach podano pięknie udekorowane przepyszne przekąski, między innymi szaszłyki owocowe i warzywno-serowe, pasty serowe i rybne na lekkim pieczywie, soki i koktajle owocowe i warzywne, a nawet zdrowe desery, ciasta i ciasteczka. To była prawdziwa feeria barw i smaków.

Następnie była okazja posłuchać prelekcji i zobaczyć pokaz pierwszej pomocy przedmedycznej w wykonaniu ratowników z krakowskiego oddziału stowarzyszenia Malta Służba Medyczna, a potem wejść



Szkolny Dzień Zdrowia 2022

fot. K. Tokarz



Szkolny Dzień Zdrowia 2022

fot. K. Tokarz



Szkolny Dzień Zdrowia 2022 fot. E. Mazur



Szkolny Dzień Zdrowia 2022 fot. E. Mazur

do ambulansu i dokładnie przyjrzeć się poszczególnym elementom jego wyposażenia. Nie mogło oczywiście zabraknąć ćwiczeń z udziałem uczniów, bo przecież nie wystarczy opanować teorię, trzeba umieć ją wykorzystać w praktyce, a do tego niezbędne są umiejętności.

Co zostanie z tego dnia w pamięci uczestników? Oby nie tylko wspomnienia dobrej zabawy, ale też ważne wiadomości na temat zdrowego stylu życia.

Być może część uczniów przekonała się, że między posiłkami warto sięgnąć po owoce i warzywa zamiast po chipsy i batoniki, a pragnienie gasić wodą lub naturalnymi sokami, a nie słodzonymi napojami gazowanymi. Kto wie.

Miski, półmiski, talerze, talerzyki i dzbanki po ostatniej grupie degustującej zostały puste, czyli bez wątplenia wszystko uczniom smakowało.

Arleta Rozumek



Szkolny Dzień Zdrowia 2022 fot. E. Mazur



Szkolny Dzień Zdrowia 2022 fot. E. Mazur



Szkolny Dzień Zdrowia 2022 fot. E. Mazur



Szkolny Dzień Zdrowia 2022 fot. M. Cielas



Szkolny Dzień Zdrowia 2022

fot. K. Tokarz

O drugiej na świecie konstytucji w 231. rocznicę jej uchwalenia

Święto Narodowe Trzeciego Maja obchodzimy na pamiątkę wydarzeń sprzed 231 lat, kiedy to uchwalona została przez Sejm Czteroletni pierwsza w Europie ustawa zasadnicza.

Zapisano w niej między innymi, że przestaje obowiązywać wolna elekcja i liberum veto, a na tronie polskim po śmierci Stanisława Augusta Poniatowskiego zasiądzie potomek saskiej dynastii Wettinów. Zniesiono podział na Koronę i Litwę, Polska i Litwa miały mieć wspólny rząd, skarb i wojsko. Pozostawiono ustrój stanowy, ale osłabiono pozycję magnaterii, a mieszczaństwu umożliwiono nobilitację po nabyciu majątków ziemskich lub za zasługi dla ojczyzny. Utrzymano poddaństwo chłopów.

Władzę ustawodawczą powierzono wybieranemu na dwuletnią kadencję sejmowi. O wszystkim decydować miała większość parlamentarna.



Obraz K. Wojniakowskiego

fot. z mnw.art.pl

Władzę wykonawczą oddano w ręce Straży Praw, którą stanowili król, prymas, marszałek sejmu i pięciu ministrów. Podporządkowano jej wszystkie funkcjonujące w kraju urzędy.

Konstytucja uchwalona 3 maja 1791 roku, bardzo postępową jak na ówczesne czasy, niestety, nie spodobała się magnatom i znacznej części szlachty. Zawiązali oni konfederację targowicką, którą poparła carska Rosja i wykorzystała jako pretekst do napaści na Polskę. Konstytucja została unieważniona, a porozumienie Rosji z Prusami doprowadziło do drugiego rozbioru Polski. Do ostatecznego podziału ziem polskich był już tylko krok.

Michał Popielak

Życzymy ósmoklasistom powodzenia na egzaminie!

Za trzy tygodnie ósmoklasiści przystąpią do egzaminu z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Wyniki z poszczególnych przedmiotów będą istotne, zwłaszcza dla uczniów, którzy marzą o kontynuowaniu swojej edukacji w renomowanych liceach czy technikach. Życzymy im powodzenia! Oby mogli uczyć się w szkołach, które wybrali, a nie w tych, w których zostały wolne miejsca.

Redakcja

Stopka redakcyjna

Adres redakcji:
30-836 Kraków, ul. Jerzmanowskiego 6
e-mail: primo.gazetka@gmail.com

Wydawca: Szkoła Podstawowa nr 41
im. Jana Kochanowskiego w Krakowie

Redaktor naczelna: Krystyna Tokarz
Zastępca redaktor naczelnej: Zofia Gramont
Fotograf: Michał Popielak
Operator kamery: Franciszek Kuźma
Dziennikarze: Barbara Bocheńska,
Marek Budzowski, Iga Chwastek, Julia Góralczyk,
Julia Kozak, Katarzyna Kuza, Karolina Lipczyńska,
Michał Łodziński, Natalia Łodzińska,
Arleta Rozumek, Oliwia Sękalska, Hanna Zdebek